

DB

Doggersbank

INVESTEER in het HART van de NOORDZEE

CAMPAGNE & ONDERZOEK

Een 21-daagse
zeilexpeditie / mei 2027

DIPLOMATIE & BELEID

De Doggersbank Dagen
in Den Haag
/ oktober 2027

DB

Doggersbank

Geachte lezer,

Midden in de Noordzee ligt de Doggersbank: een onderzees natuurgebied van ruim 25.000 km² en een van de belangrijkste ecosystemen van Europa. Als kraamkamer van de Noordzee speelt het gebied een cruciale rol voor biodiversiteit en de gezondheid van het mariene ecosysteem als geheel.

Tegelijkertijd is de Doggersbank sterk aangetast. Ondanks haar beschermde Natura 2000 status staat het ecosysteem onder druk en blijft grootschalig herstel achter.

Dat willen wij veranderen.

Sinds 2025 werken Stichting Doggerland en de Ambassade van de Noordzee samen met een coalitie van Nederlandse en internationale partners aan **Rewilding Dogger Bank Seascape**, een ambitieus programma dat natuurherstel, rechtszaken, kunst, ontwerp, wetenschap, lobby, publieke verbeelding en maatschappelijke betrokkenheid verbindt. Krachtenbundeling over grenzen én disciplines heen dus. Want echte verandering bereik je alleen als onderliggend wereldbeeld, waarden en beleid samen meebewegen.

Belangrijk onderdeel van dit programma is een internationale 21-daagse zeilexpeditie naar de Doggersbank en de aansluitende Doggersbank Dagen in Den Haag.

Wij vragen uw steun om deze unieke combinatie van ecologisch herstel, publieke mobilisatie en culturele verbeelding mogelijk te maken. Wanneer we er samen in slagen het kloppend hart van een van de drukste zeeën ter wereld tijd, rust en ruimte te geven om zichzelf te herstellen, dan kan Rewilding Dogger Bank Seascape een blauwdruk en inspiratiebron worden voor grootschalig grensoverstijgend ecosysteemherstel.

Hieronder lichten we de activiteiten, impact en onze vraag verder toe.

Hartelijke groet,

**Stichting Doggerland
Ambassade van de Noordzee**

De uitdaging

1. Rewilding Dogger Bank

De coalitie werkt aan een grootschalig herstelprogramma **Rewilding Dogger Bank Seascape**. Door schelpdieren als paardenmosselen uit te zetten, kunnen nieuwe riffen ontstaan. Deze riffen vormen onderdeel van het herstel van een gezonde zeebodem en een rijke biodiversiteit op de Doggersbank.

Tegelijkertijd werken we aan rust en ruimte voor het gebied, zodat de Doggersbank de kans krijgt te herstellen. Via rechtszaken houden we regeringen aan hun eigen afspraken voor natuurbescherming, zoals wettelijk bepaald in nationale en internationale wet- en regelgeving.

Herstel van ecosystemen is de meest betrouwbare route uit de polycrisis waarin klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en geopolitieke conflicten elkaar beïnvloeden. Deze aanname steunt op een invloedrijk wetenschappelijk evaluatierapport van het IPBES (het 'IPCC voor biodiversiteit') uit december 2024.

2. Natuurherstel vraagt om verbeelding & democratie

Wij stellen dat duurzaam herstel alleen mogelijk is wanneer ook burgers, maatschappelijke organisaties, kunstenaars, onderzoekers en onafhankelijke media onderdeel worden van het gesprek. Natuurherstel is niet alleen een ecologisch vraagstuk; het is ook een culturele, juridische en democratische opgave.

Daarom werken wij aan een nieuwe vorm van vertegenwoordiging van de Doggersbank: een aanpak waarin wetenschap, kunst, recht, beleid en publieke betrokkenheid elkaar versterken. Vanuit de Doggersbank Coalitie werken we aan het betrekken van het maatschappelijk middenveld bij het *rewilden* van de Doggersbank.

Een sterke internationale coalitie

Wij ontwikkelen het programma binnen een internationale coalitie van organisaties die zich inzetten voor herstel van de Doggersbank. De founding partners zijn:

Ambassade van de Noordzee
Stichting Doggerland
ARK Rewilding Nederland
Blue Marine Foundation
BUND Duitsland
WWF Denemarken
Atlantic Technical University

Binnen deze samenwerking werken partners aan juridische bescherming, herstel van paardenmosselriffen en internationale beleidsbeïnvloeding.

De Ambassade van de Noordzee brengt hier een aanvullende dimensie in: het ontwikkelen van nieuwe maatschappelijke, culturele en democratische relaties met de Noordzee.

De Doggersbank Expeditie 2027

In mei 2027 vertrekt zeilschip de Morgenster voor een 21-daagse reis langs Nederland, Duitsland, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk. Tijdens de reis zijn er zoveel mogelijk dagen op en rond de Doggersbank gepland.

De expeditie brengt wetenschappers, kunstenaars, journalisten, ontwerpers en maatschappelijke organisaties samen rondom één gedeelde vraag: hoe geven we de Doggersbank een goede toekomst?

Tijdens de reis verzamelen we de ecologische gegevens van eerder uitgezette interventies voor rifherstel. Met het verzamelen van nieuwe data die bijdragen aan natuurherstel en monitoring ontstaat tegelijkertijd een brede publieke documentatie van het gebied in de vorm van kaarten, bewijs voor rechtszaken, verhalen, beelden en publicaties. Ook zullen verschillende media verslag doen van de reis.

De expeditie fungeert daarmee als katalysator voor:

- versterking van internationale samenwerking;
- ontwikkeling van nieuwe kennis over het gebied;
- vergroting van publieke betrokkenheid;
- zichtbaarheid en monitoring van herstelinitiatieven;
- versterking van maatschappelijke steun voor bescherming van de Doggersbank.

Via onafhankelijke media, culturele partners, maatschappelijke organisaties en publieke bijeenkomsten in vier Europese landen bereiken we een breed publiek met onze boodschap van natuurherstel en bestaansrecht voor de Noordzee.

De Doggersbank Dagen: van onderzoek naar maatschappelijke dialoog

In oktober 2027 landen de opbrengsten en inzichten van de expeditie in Den Haag tijdens de Doggersbank Dagen.

Gedurende meerdere weken opent de Ambassade van de Noordzee een tijdelijke publieke ruimte waar burgers, beleidsmakers, onderzoekers, maatschappelijke organisaties en kunstenaars elkaar ontmoeten rond de toekomst van de Noordzee.

De Doggersbank Dagen maken zichtbaar wat normaal verborgen blijft: de ecologische betekenis van het gebied, de uitdagingen van herstel en de keuzes die de komende jaren gemaakt moeten worden.

Centraal staat de ontwikkeling van een breed gedragen toekomstvisie voor de Doggersbank en een internationale afspraak om dit gebied grootschalig te rewilden. Geen traditioneel beleidsdocument, maar een publieke en toegankelijke verbeelding van hoe herstel van het gebied eruit kan zien.

Via tentoonstellingen, gesprekken, artistieke interventies en expert-bijeenkomsten bouwen we aan een nieuw maatschappelijk verhaal over de Noordzee: een verhaal waarin natuur niet uitsluitend wordt beheerd, maar ook vertegenwoordigd.

Beoogde impact

Met dit programma dragen wij bij aan blijvende verandering op drie niveaus.

Ecologische impact

- Ondersteuning van lopende herstelprogramma's voor de Doggersbank.
- Nieuwe kennis ten behoeve van rifherstel en monitoring.
- Versterking van internationale samenwerking rond natuurherstel.

Maatschappelijke impact

- Vergroting van publieke kennis en betrokkenheid bij de Noordzee.
- Nieuwe verbindingen tussen burgers, maatschappelijke organisaties en experts.
- Een breder maatschappelijk draagvlak voor natuurherstel.

Institutionele impact

- Versterking van de positie van de Doggersbank in politiek en beleid.
- Nieuwe vormen van democratische vertegenwoordiging van mariene natuur.
- Een bijdrage aan toekomstbestendig Noordzeebeleid in Europa.

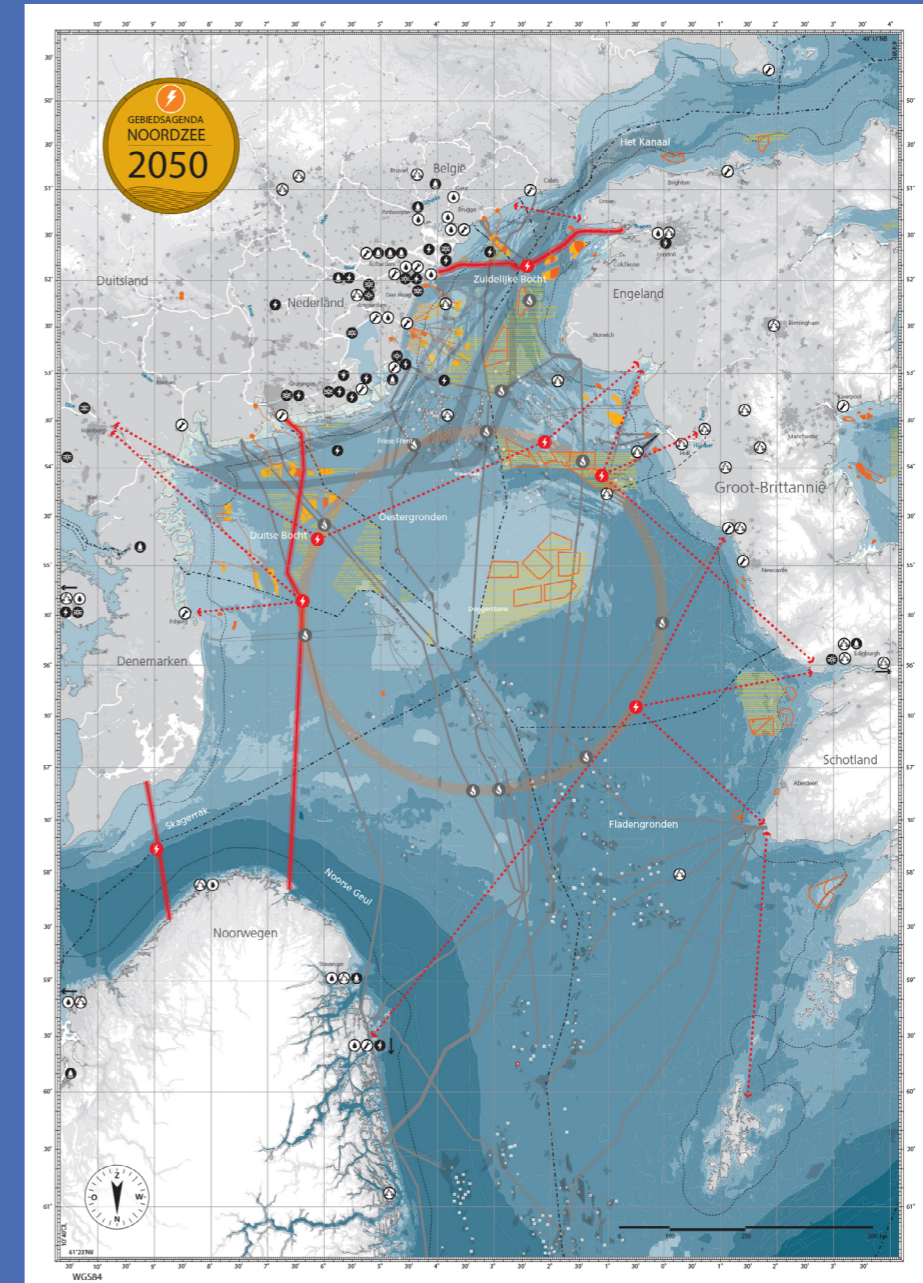

Foto: Dirk Kome

BOUW MEE AAN DE COALITIE & TEKEN DE OPRICHTINGS- VERKLARING!

Op 24 september 2025 werd de Doggersbank Coalitie opgericht in de Amstelkerk in Amsterdam. NGO's uit de vier Doggersbank-landen werken de komende jaren samen aan een gezonde en veerkrachtige Doggersbank. Dat doen we onder meer via het herstellen van riffen, rechtszaken, onderzoek, verbeelding en het voeren van een breed publiek gesprek over mogelijke en wenselijke toekomst van de Noordzee.

Lees ons manifest en teken de oprichtingsverklaring:
www.doggerland.earth/doggersbank-coalitie-oprichtingsverklaring/

NIEUWE KAARTEN VOOR DE DOGGERSBANK

Bestaande Noordzee kaarten reduceren de zee vaak tot een leeg, blauw vlak vol industriële belangen. Ze vertellen ons vooral hoe we de zee exploiteren, maar niet hoe we haar kunnen beschermen. Hoe komen we tot een democratischere cartografie die recht doet aan de belangen van de zee zelf? Met deze prangende vraag sluit MUST Stedebouw zich aan bij expeditie Doggersbank.

UITVAARTCENTRUM DE NOORDZEE

Kan een onderwaterbegraafplaats juridische bescherming bieden aan de Doggersbank en tegelijkertijd rifherstel stimuleren? Kunstenaar Jonat Deelstra onderzoekt deze vraag met Uitvaartcentrum de Noordzee. Keramische urnen op de zeebodem bieden substraat waarop zeeleven kan hechten. Zo ontstaat een sacraal rif dat bijdraagt aan de bescherming van het ecosysteem. Tijdens expeditie Doggersbank monitoren we de ontwikkeling van zeeleven op urnen die in 2026 als pilot zijn geplaatst.

Samples in voorbereiding op dna analyse bij WUR – Wageningen

De Dogger Bank Coalitie gebruikt e-DNA (Environmental DNA) om de biodiversiteit op de Doggersbank in kaart te brengen. We nemen tijdens de expeditie watermonsters met celmateriaal om zo te ontdekken welke vissen, zeezoogdieren en andere organismen op de Doggersbank leven. Ook nemen we bodemonsters af voor biologisch, chemisch en fysisch onderzoek van de waterbodem, zoals het tellen van bodemorganismen.

Financieringsvraag

Wij zoeken fondsen, partners en donateurs die willen bijdragen aan:

- **Ecologisch onderzoek en monitoring;**
- **Bewijsvoering tbv rechtszaken;**
- **Publieksbereik en onafhankelijke journalistiek;**
- **Artistiek onderzoek en publieke verbeelding;**
- **Ontwikkeling van nieuwe kaarten en kennisproducten;**
- **Internationale kennisuitwisseling;**
- **Organisatie en deelname aan de Doggersbank Dagen.**

Uw bijdrage maakt niet alleen het **Rewilding Dogger Bank Seascape** programma mogelijk, maar versterkt een bredere beweging die werkt aan herstel van de Noordzee en aan nieuwe manieren om natuur een stem te geven in onze samenleving.

Uitnodiging

Wij gaan graag met u in gesprek over de mogelijkheden voor samenwerking en ondersteuning. Een uitgebreide begroting, dekkingsplan en projectdocumentatie zijn beschikbaar op aanvraag.

Samen kunnen wij bijdragen aan het herstel van een van de belangrijkste natuurgebieden van Europa en aan een toekomst waarin de belangen van de Noordzee en de Doggersbank beter worden gehoord en vertegenwoordigd.

Met vriendelijke groet,

Stichting Doggerland
Ambassade van de Noordzee

